

Sayısal yerliler: Olağan tehlikeler ve olağanüstü olanaklar

16 yaş ve altında olan çocuklarımız, artık sayısal bir dünyanın çocukları. Kategorize etmeyi ve isimlendirmeyi çok seven sosyal bilimciler onlara sayısal yerliler (digital natives) diyor. Onlar internet, bilgisayar, mp3, iPod, ve yazılım dünyası içinde doğdular. Birçoğumuz bu dünyayı sonradan tanıdık. 30 yaşın üzerinde olan anne ve babalar, bu yeni dünyanın göçmenleri, yani digital immigrants. Göçmenler, yerlileri anlamakta zorluk çekiyor. Onların her şeyi yanlış yaptığına eminiz nerdeyse. Yerliler, kimlik bilgilerini, adreslerini, resimlerini ve kendileri hakkında birçok bilgiyi arkadaşlarıyla ve böylece de nerdeyse bütün dünyayla bölüşmekten kaçınmıyorlar. Bunun yaratacağı tehlikeleri görmüyorlar sanki. Kendilerini yazılım üreten firmaların insafına bırakmış gibiler. Bilgisayar bilimci olduğumu duyan her anne ve babadan sürekli duyduğum şikayetler var. Çok iyi anlamadıkları Facebook, MySpace, Twitter, Penguen, SecondLife dünyasına çocuklarını bırakmış olmanın endişesi içindeler. Bilgisayar bilimci ve

**ÇETİN KAYA
KOÇ**

baba olarak, bu korkuları basite indirgemek, her şey yolunda demek istemiyorum. Çünkü sorun görüldüğünden daha çetrefil. İçinde bulunduğumuz bu karmaşık dijital yerliler-göçmenler dünyasını çok iyi anlamadan,

basit çıkarımlar yapmayı doğru bulmuyorum.

Herşeyden önce şunu çok iyi bilmemiz gerekir: Sayısal yerlilerimizin yaşları çok küçük ve tecrübeleri çok az. Onlara karar vermelerinde, buldukları ülkelerin ve dünyanın iyi birer vatandaşı olmaları yönünde gelişmeleri için yardımcı olmalıyız.

Sayısal yerlilerimizi birçok olağan tehlikeler bekliyor. Bunların bir kısmının farkındayız: Düşüncesiz bilgi paylaşımı, aşırı kullanma, güven problemi, kalite problemi, agresif davranışlar. Ancak onların dünyası aynı zamanda olağanüstü olanaklar dünyası. Sayısal yerlilerin dünyası, olağanüstü yaratıcılık, innovasyon, yoğun öğrenme, sosyal etkinlik ve sentez dünyası. Tehlikeleri atlatarak bu yaratıcı dünyaya girmenin bir yolunu bulmalıyız.